

Bruselj, 4. junij 2020
(OR. en)

8566/20

SOC 388
EMPL 306
SAN 183
EDUC 243
ECOFIN 472

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: ST 8324/20

Zadeva: Osnutek sklepov Sveta o demografskih izzivih – pot naprej

1. Odbor stalnih predstavnikov je na seji 3. junija 2020 dosegel dogovor o priloženem osnutku sklepov.
2. Odbor je poleg tega sklenil, da bi bilo treba za odobritev sklepov uporabiti pisni postopek.

Demografski izzivi – pot naprej

Osnutek sklepov Sveta

OB PRIZNAVANJU NASLEDNJEGA:

1. V strateški agendi za obdobje 2019–2024 je navedeno, da je treba obnoviti temelje za dolgoročno trajnostno in vključujočo rast ter okrepiti kohezijo v EU. V ta namen je treba doseči navzgor usmerjeno konvergenco naših gospodarstev in obravnavati številne izzive, vključno z demografskimi spremembami.
2. Evropski steber socialnih pravic služi kot vodilo za doseganje učinkovitih zaposlitvenih in socialnih rezultatov za socialno pravičen in pošten prehod na podnebno nevtralnost, digitalizacijo in demografske spremembe.
3. Izbruh in širitev pandemije covida-19 predstavlja svetovni izziv brez primere, ki bo na različne načine vplival na različne sektorje naših družb, na naša gospodarstva, trge dela, sisteme zdravstvenega in socialnega varstva, družinske proračune in vsakodnevna življenja naših državljanov ter bo morda prinesel nove demografske izzive.
4. Podnebne, tehnološke in demografske spremembe vplivajo na naše družbe in način življenja ter jih spreminjajo¹. Ker trajnostni razvoj in vključujoča gospodarska rast zahtevata človeški kapital in nove inovativne rešitve, je treba v vseh državah članicah podpreti demografsko obnovo, na ravni EU pa bi jo bilo treba obravnavati z enako prioriteto kot podnebno nevtralnost in digitalizacijo. Na horizontalni ravni bi jo bilo treba predvideti in upoštevati v vseh prihodnjih pobudah Komisije.

¹ Politiche usmeritve naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024.

5. Mobilnost delovne sile znotraj EU je povezana z demografskimi spremembami saj zmanjšuje demografske pritiske v nekaterih regijah, medtem ko v drugih razmere še zaostčuje. Prosto gibanje delavcev je in bi morala ostati ena od temeljnih svoboščin Unije. Čeprav je to olajšalo mobilnost delovne sile znotraj EU, je povzročilo tudi različne pojave v različnih regijah Unije: beg možganov, priliv možganov, povratno migracijo možganov in kroženje možganov ter zmanjšanje števila prebivalcev na splošno. Pomembno je, da se regijam, ki zaostajajo, zagotovijo pogoji, zaradi katerih bodo bolj živahne in privlačne, kar bo prispevalo k njihovem trajnostnemu razvoju.
6. V času globalne pandemije covida-19 bi bilo treba v celoti ohranjati prosto gibanje delavcev, hkrati pa sprejeti vse potrebne ukrepe za preprečevanje širjenja virusa ter varovanje pravic in zdravja ranljivih delavcev.
7. V obdobju 2023–2060 naj bi se evropska delovna sila (v starosti 20–64 let) zmanjšala za 8,2 % (približno 19 milijonov ljudi). Od te vedno manjše delovno sposobne populacije se pričakuje, da bo zagotavljala sredstva za pokojnine in zdravstvene storitve za hitro rastočo skupino upokojencev, kar ogroža vzdržnost in ustreznost pokojninskih sistemov². Za ohranjanje gospodarske rasti je pomembno vlagati v znanja in spretnosti za spodbujanje rasti produktivnosti in uporabiti vso razpoložljivo delovno silo z vključevanjem žensk in trenutno premalo zastopanih skupin, zlasti mladih, starejših in invalidov, če je to primerno, pa razmisliti tudi o zakonitih migracijah, da bi se izravnalo zmanjševanje števila delovno sposobnega prebivalstva, ob spoštovanju nacionalnih pristojnosti.

² Evropski parlament, poglobljena analiza: „Demografske napovedi za Evropsko unijo 2019“.

8. Demografski trendi v EU jasno kažejo na staranje prebivalstva, pri čemer je stopnja rodnosti včasih precej pod ravňjo 2,1, ki je potrebna za obnavljanje prebivalstva³. Skoraj petina (19,7 %) vseh prebivalcev EU je starejših od 65 let in ta skupina naj bi do leta 2050 predstavljala 28,5 % celotnega prebivalstva⁴. To kaže na stalno povečevanje koeficienta odvisnosti. Starajoča se družba prinaša izzive, vendar tudi priložnosti za gospodarski in socialni razvoj in za celotno družbo. Lahko ima pomembno vlogo pri ustvarjanju delovnih mest in podpiranju dejavnosti v različnih sektorjih. Ker zaradi napredka med drugim na področju medicine in javnega zdravstva, socialne varnosti in izkoreninjenja revščine živimo dlje in bolj zdravo, se bodo pojavile nove priložnosti v srebrnem gospodarstvu in gospodarstvu oskrbe. Poleg njegovega gospodarskega pomena bi bilo treba „srebrno gospodarstvo“ obravnavati kot znak družbenega in kulturnega napredka ter ga povezati s pozitivno in socialno vključujočo identiteto za starejše v Evropi. Podaljšanje pričakovane življenjske dobe in kakovosti življenja bi moralo šteti kot uspeh socialnega modela v okviru temeljnih vrednot EU. Zato bi moral biti prvi cilj v zvezi s staranjem prebivalstva osredotočanje na dobro usmerjene politike ter zagotavljanje celovitega in starosti primerne sistema zdravstvenega varstva v celotnem življenjskem obdobju, zlasti v primeru vzdrževanih oseb.
9. Starejši so dragoceni za družbo in bi zato morali v največji možni meri učinkovito sodelovati v družbi ter živeti dostojno in čim bolj neodvisno, vključno z invalidi. Demografski trendi, vključno s hitrim staranjem prebivalstva in daljšo pričakovano življenjsko dobo, pomenijo, da se bo v Evropi povečala potreba po spodbujanju zdravja in dobrega počutja ter po dolgotrajni oskrbi, pa tudi obremenitev sistemov zdravstvenega varstva in pokojninskih sistemov. Ta izziv bi bilo treba obravnavati kot priložnost za razvoj novih storitev, novih delovnih mest in novih oblik sodelovanja ter za družbeni razvoj. Dostopna tehnologija na področju socialnega varstva in digitalizacija lahko pomagata pri spopadanju s temi izzivi.

³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: „Močna socialna Evropa za pravičen prehod“, 14. januar 2020.

⁴ „Ageing Europe, Looking at the life of staff in the EU“, izdaja iz leta 2019.

10. Dejavno vključevanje mladih na trg dela in v družbo je ključno. Mladi so lahko še zlasti ranljivi, saj so v prehodnem življenjskem obdobju ter zaradi pomanjkanja poklicnih izkušenj ali celo osnovnih znanj in spretnosti, nezadostne izobrazbe ali usposobljenosti, omejenega obsega socialne zaščite, omejenega dostopa do financiranja in prekarnih delovnih pogojev⁵.
11. Vzgoja otrok je dolgoročna naloga in da bi bile demografske politike učinkovite, morajo biti zanesljive in trajne. Naložbe v cenovno dostopno in visokokakovostno predšolsko vzgojo in varstvo lahko prispevajo k demografski obnovi in prinašajo pomembne pozitivne rezultate, zlasti za socialno in ekonomsko prikrajšane otroke, s čimer prispevajo k temu, da bo prihodnja delovna sila odpornejša na demografske izzive, pa tudi k doseganju boljših socialnih rezultatov v celotnem življenjskem obdobju.
12. Države članice, ki zaostajajo, bi si morale še naprej prizadevati za doseg barcelonskih ciljev v zvezi z razpoložljivostjo visokokakovostnih in cenovno dostopnih storitev otroškega varstva za predšolske otroke (90 % otrok od treh let do šoloobvezne starosti in 33 % otrok, mlajših od treh let, vključenih v otroško varstvo), da bi se zagotovila konvergenca navzgor.
13. Javne politike bi bilo treba oblikovati tako, da bi se ustvarili pogoji, med drugim gospodarsko okolje, ki bodo posameznikom in družinam omogočali, da bodo imeli otroke, ki jih želijo, da bodo imeli boljšo kakovost življenja, živeli varno ter našli ravnotežje med delom, družino in skrbstvenimi obveznostmi.
14. Direktiva o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja iz leta 2019 je namenjena doseganju enakosti med ženskami in moškimi, kar zadeva priložnosti na trgu dela in obravnavo na delovnem mestu, in sicer s spodbujanjem boljšega usklajevanja dela, družinskega življenja in skrbstvenih obveznosti zaposlenih, ki so starši ali skrbniki, in s spodbujanjem enake razdelitve teh obveznosti, kot je zapisano tudi v načelu 9 evropskega stebra socialnih pravic.

⁵ Priporočilo Sveta z dne 22. aprila 2013 o vzpostavitvi jamstva za mlade (2013/C 120/01).

15. Zaradi urbanizacije, nezadostnih zaposlitvenih možnosti, nizkega dohodka in neustreznih storitev se številna podeželska območja in otoške regije soočajo z upadom števila prebivalcev, kar povečuje razkorak med mesti in podeželjem, zato je potrebna celostna strategija za spodbuditev trajnostnega razvoja teh regij, izhajajoč iz potenciala vsake regije.
16. Izboljšanje prometnih povezav in nadaljnji razvoj javnega prevoza ljudem omogočata prosto gibanje ter tako odpravljata vrzeli v povezljivosti in s tem krepi socialno kohezijo.
17. Demografske spremembe so priložnost za prilagoditev pokojninskih sistemov, sistemov zdravstvenega varstva in sistemov dolgotrajne oskrbe. Aktivno in zdravo staranje ob podpori učinkovitih sistemov zdravstvenega varstva ter prožnih, ustreznih in prilagojenih modelov oskrbe in zaposljivost starajočega se prebivalstva sta ključna za zagotavljanje vzdržnosti sistemov socialne varnosti in oskrbe. Boljša pokritost, dostopnost, ustreznost in vzdržnost so ključnega pomena za posodobitev sistemov socialne zaščite⁶ in izboljšanje njihove odpornosti na krize zdravstvenega in socialnega sistema, kot je globalna pandemija covid-19.
18. EU se premika v smeri družb z daljšo življenjsko dobo, nižjo stopnjo rodnosti in boljšo izobrazbo. Celostno, natančno in na dokazih temelječo sliko trenutnega stanja in prihodnjih napovedi je mogoče pridobiti s pregledom podatkov o migracijah, rodnosti in umrljivosti⁷, skupaj s podatki o pridobljenih stopnjah izobrazbe in dejanskih stopnjah kvalifikacij in stopnji udeležbe na trgu dela ter drugimi socialno-demografskimi kazalniki. Za oblikovanje politik, ki temeljijo na dokazih, so potrebni veljavni, relevantni in pravočasni podatki, razčlenjeni po spolu in starosti. Stalno posodobljeni podatki o demografskih procesih in dejavnikih, ki vplivajo nanje, ter o posebnih potrebah in željah žensk in moških vseh starostnih skupin so temeljno orodje za oblikovanje demografskih politik in ocenjevanje njihovih rezultatov.
19. Pri oblikovanju demografskih politik je nujno potrebno medsektorsko usklajevanje in sodelovanje med socialnimi, družinskimi in zdravstvenimi storitvami, storitvami na področju zaposlovanja, izobraževanja in oskrbe, vključno z vsemi gospodarskimi sektorji, pri čemer se upoštevajo gospodarske razmere posameznih držav članic.

⁶ Skupno poročilo o zaposlovanju (6346/20).

⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population/overview>

20. Ključ do uspeha je v učinkovitem usklajevanju in sodelovanju med vsemi ravni upravljanja: nacionalno, regionalno in lokalno, skupaj z vključevanjem socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov, ki sodelujejo na vseh ravneh in tako zagotovijo uspeh;

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

21. Raziskovalno mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z naslovom „Demografski izzivi v EU glede na gospodarske in razvojne neenakosti“ poudarja, da so visokokakovostno, dostopno in cenovno dostopno izobraževanje, oskrba in pomoč (za otroke, invalide in starejše) ključni za reševanje demografskih izzivov in podpiranje rasti prebivalstva⁸.
22. Sporočilo v okviru evropskega leta aktivnega staranja (2012), da solidarnost med generacijami lahko prestane preizkušnjo staranja prebivalstva, je še vedno relevantno.
23. Sklepi Sveta o ekonomiji blaginje (2019) poudarjajo več ključnih elementov za odpornost naših gospodarstev in družb ter njihovo blaginjo v prihodnje, vključno z dostopnim in visokokakovostnim izobraževanjem in usposabljanjem ter vseživljenjskim učenjem, politikami za pravično delovno življenje, ustreznimi in vzdržnimi sistemi socialne zaščite, dostopom do storitev, digitalizacijo in drugim tehnološkim razvojem –

SVET EVROPSKE UNIJE

POZIVA države članice, naj:

24. RAZVIJEJO in POSODOBIJO okvir za demografske politike ter v to vključijo socialne partnerje, civilno družbo in druge ustrezne deležnike v skladu z njihovimi pristojnostmi;

⁸ <https://www.eesc.europa.eu/sl/our-work/opinions-information-reports/opinions/demographic-challenges-eu-light-economic-and-development-inequalities-exploratory-opinion-request-croatian-presidency>.

25. OBRAVNAVAJO sedanja in prihodnja neskladja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela, saj digitalna preobrazba, globalizacija in demografske spremembe oblikujejo zahteve trga dela z ustvarjanjem in uničenjem delovnih mest, pa tudi s spreminjanjem narave obstoječih poklicev, ob upoštevanju vpliva demografskih sprememb na procese na trgu dela, da bi se izkoristile prednosti digitalne preobrazbe in globalizacije za ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti v vseh regijah;
26. SPODBUJAJO izboljšanje ravni znanja in spretnosti prek cenovno dostopnega, dostopnega in vključujočega kakovostnega izobraževanja in usposabljanja, pa tudi prek vseživljenjskega učenja, vključno z digitalnimi spretnostmi, da bi se izboljšal dostop do trga dela in bi se ohranila gospodarska rast, socialno vključevanje in osebna izpolnitev za ženske in moške;
27. SPODBUJAJO in PROMOVIRAJO pridobivanje znanj in spretnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ob spodbujanju mladih, zlasti mladih žensk, da se odločijo za poklicno pot na navedenih štirih področjih, ter naložbe v izobraževanje in usposabljanje, raziskave, inovacije in umetno inteligenco, ki lahko EU pomagajo pri reševanju demografskih izzivov in lahko povečajo produktivnost in ohranijo gospodarsko rast v luči zmanjševanja delovno sposobnega prebivalstva, hkrati pa ustvarjajo visokokakovostna delovna mesta, ki privabljajo nadarjene;
28. OZAVEŠČAJO o pomenu vključevanja žensk in premalo zastopanih skupin, zlasti mladih, starejših delavcev in invalidov, izboljšajo udeležbo na trgu dela vseh starosti in skupin, da bi pomagale ublažiti učinke demografskega staranja na vzdržnost sistemov socialne zaščite in da bi spodbujale enakost;
29. IZVAJAJO vključujoče socialne in delovne politike na podlagi enakih možnosti ter zlasti politike za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, s spodbujanjem udeležbe žensk na trgu dela, prožnih delovnih ureditev za ženske in moške, zagotavljanjem dostopnega in cenovno dostopnega visokokakovostnega otroškega varstva in storitev dolgotrajne oskrbe ter enake delitve gospodinjskih in skrbstvenih obveznosti med ženskami in moškimi, da bi se staršem ali osebam s skrbstvenimi obveznostmi omogočilo udejstvovanje na trgu dela in v družbi;

30. NAPREDUJEJO v smeri uveljavljanja in zagotavljanja načela enakega plačila za delo enake vrednosti za ženske in moške, da bi odpravili razlike med spoloma pri zaposlovanju, v plačilu in v pokojninah;
31. SPODBUJAJO naložbe v otroke kot obliko socialnih naložb, ki se v prihodnosti najbolj obrestuje. To vključuje prizadevanja za prekinitev kroga revščine iz generacije v generacijo, in sicer z usmerjenimi naložbami za zmanjšanje revščine otrok;
32. SPODBUJAJO in POUDARJAJO ustrezne in usklajene politike, ki zagotavljajo različne vrste finančne in druge podpore za družine, zlasti tiste, ki vzgajajo otroke (npr. plačani dopust, otroški dodatki, ustrezni davčni sistemi in sistemi socialnih prejemkov, subvencionirane stanovanjske rešitve in podpora za študente), vključno z inovativnimi rešitvami;
33. POUDARJAJO pomen solidarnosti med generacijami, SPODBUJAJO aktivno in zdravo staranje ter ZAGOTOVIJO dostop do potrebne podpore za starajoče se prebivalstvo in njihove družine, vključno s prilagodljivostjo življenjskih prostorov, e-zdravjem in umetno inteligenco, kar zadeva njihov prispevek k reševanju izzivov staranja in izgube samostojnosti;
34. IZBOLJŠAJO ozaveščenost prebivalstva o pravicah starejših do samostojnega in dostojnega življenja, o katerem odločajo sami, in pravice do udeležbe v družbi, tudi v času krize, kot je trenutna globalna pandemija covid-19, spodbujajo zdravo in aktivno staranje, vlagajo v socialno zaščito in namenjajo pozornost vsem vidikom pozitivnega obravnavanja starejših;
35. SPODBUJAJO pravice starejših invalidov, zagotavljajo dostojne življenjske pogoje in njihovo polno udeležbo v življenju skupnosti ter PREUČIJO združljivost med invalidskimi in starostnimi pokojninami;
36. OBRAVNAVAJO izzive in IZKORISTIJO priložnosti, ki izhajajo iz vse večjega povpraševanja po dolgotrajni oskrbi zaradi staranja, ter PREUČIJO, kako bi lahko digitalizacijo in tehnologijo na področju socialnega varstva bolje vključili v storitve oskrbe, da bi izboljšali dostopnost in zagotavljanje storitev;

37. DOLOČIJO območja in regije, na katerih bi lahko bila potrebna intervencija v smislu dostopnosti prevoza, saj pomanjkljiv dostop do prevoza v številnih primerih pomeni tudi pomanjkljiv dostop do visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja, kulture, trgov dela ali zdravstvenih storitev;
38. ZAGOTOVIJO dostop do ustrezne socialne zaščite za vse zaposlene, ne glede na vrsto zaposlitvenega razmerja in trajanje ter, pod primerljivimi pogoji, za samozaposlene, ob upoštevanju nacionalnih okoliščin⁹¹⁰;
39. RAZMISLIJO o zakonitih migracijah, če je to primerno, da bi ublažili krčenje delovno sposobnega prebivalstva, ob spoštovanju nacionalne pristojnosti;

POZIVA države članice in Evropsko komisijo, naj v skladu s svojimi pristojnostmi in ob upoštevanju nacionalnih okoliščin, pa tudi vloge in avtonomije socialnih partnerjev:

40. SPODBUJAJO izvajanje načel evropskega stebra socialnih pravic kot nujni korak za uresničevanje enakih možnosti in dostopa do trga dela, poštenih delovnih pogojev ter socialne zaščite in vključevanja;
41. IZVAJAJO na dokazih temelječe in učinkovite ukrepe politike na nacionalni ravni in ravni Unije za obravnavanje skupnih izzivov, ki so posledica demografskih sprememb, vključno z razpoložljivostjo visokokakovostne dolgotrajne oskrbe ter vzdržnostjo in ustreznostjo sistemov socialne zaščite;
42. OBRAVNAVAJO neravnovesja na področju mobilnosti znotraj EU, da bi okrepili socialno kohezijo in beg možganov pretvorili v kroženje ali pridobivanje možganov, ter SI PRIZADEVAJO za stalno izpopolnjevanje in prekvalificiranje delovne sile, pri čemer je treba upoštevati dinamično naravo trga dela ter okoljsko, tehnološko in demografsko preobrazbo, da bi odpravili regionalne razlike in odseljevanje s podeželja ter se soočili z urbani izzivi;

⁹ Priporočilo Sveta z dne 8. novembra 2019 o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne zaščite (2019/C 387/01).

¹⁰ Evropski steber socialnih pravic.

43. IZBOLJŠAJO bazo znanja ter razumevanje pojma „srebrno gospodarstvo“ in IZBOLJŠAJO ozaveščenost o pomembnosti in možnostih tega sektorja za zagotavljanje splošnega pozitivnega učinka, in sicer na podlagi ravnovesja med gospodarskimi in človeškimi potrebami;
44. SPODBUJAJO inovativne rešitve, ki lajšajo udeležbo starejših v družbi in na trgu dela v skladu z njihovimi zmožnostmi in željami in dajejo dodano vrednost tej udeležbi, spodbujajo in podpirajo zdravo in aktivno staranje v okviru vseh politik ter PROMOVIRAJO pravice starejših invalidov;
45. POVEČUJEJO dostopnost cenovno dostopnih, visokokakovostnih in, kjer je to ustrezno, celostnih socialnih, družinskih, zdravstvenih, zaposlitvenih, izobraževalnih, stanovanjskih, skrbstvenih in prevoznih storitev, ki so lahko pomembni dejavniki za zmanjšanje razkoraka med mesti in podeželjem;
46. OKREPIJO zmožnost za ublažitev morebitnih novih demografskih izzivov zaradi izbruha svetovne pandemije covida-19 in ZAGOTOVIJO odpornost družbe;
47. SPREMLJAJO napredek pri izvajanju skupnega evropskega načrta za bolj odporno, trajnostno in pravično Evropo¹¹, ki bi privedel do usklajene in vključujoče strategije za izhod iz trenutne faze svetovne pandemije covida-19, ter IZBOLJŠAJO usklajevanje gospodarskih strategij, da bi dosegli okrevanje proizvodnih dejavnosti in delovanje trgov dela;

POZIVA Evropsko komisijo, naj:

48. DODATNO RAZVIJE skupno podlago in interaktivni vir na ravni EU za pridobivanje pravočasnih, doslednih, zanesljivih, primerljivih in dostopnih podatkov, razčlenjenih po spolu in starosti, za obravnavanje demografskih trendov, in PODPRE nacionalne politike za reševanje demografskih izzivov, ob upoštevanju demografskih napovedi in ugotovljenih vplivov demografskih sprememb na evropsko družbo, kar je zlasti pomembno v luči okrevanja po covidu-19;

¹¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

49. po potrebi PRIPRAVI ustrezno in diferencirano strategijo, vključno z morebitnim ciljno usmerjenim evropskim financiranjem, za države članice, njihovo podeželje, otoke in druge regije, ki se najbolj akutno soočajo z upadanjem števila prebivalcev, zlasti kjer je to posledica nezadostnih zaposlitvenih priložnosti, storitev ali prometnih povezav, pri čemer bo ta strategija namenjena zlasti pritegnitvi ljudi v zadevne regije;
50. ZAGOTOVI, da se vsem političnim predlogom in pobudam priložijo celovite ocene demografskih in teritorialnih učinkov, izvedene vzporedno z ocenami ekonomskih, okoljskih in socialnih učinkov, s ciljem, da bi regije, ki zaostajajo, postale bolj živahne in privlačne, kar bi prispevalo k socialni in teritorialni koheziji Unije;
51. ZAČNE celosten razmislek o staranju prebivalstva in vseh njegovih posledicah, vključno z dolgoročnimi učinki na gospodarstvo in družbo EU, ter nato pripravi konkretne pobude, ob ustreznem upoštevanju pristojnosti držav članic, da bi se ta izziv pretvoril v nove priložnosti in bi s tem dolgoročno zagotovili vključujočo in vzdržno gospodarsko rast in sisteme socialne zaščite;
52. PREDLAGA posebno strategijo dolgoročne oskrbe, katere cilj je povečati udeležbo žensk na trgu dela, da bi ohranili vključujočo in nediskriminatorno gospodarsko rast ter omilili tveganja in pritiske na javne finance in socialne izdatke, ki so bolj splošno povezani s staranjem prebivalstva, ob upoštevanju ravnovesja med poklicnim in družinskim življenjem;
53. pravočasno PRIPRAVI predlog za evropsko jamstvo za otroke;
54. PREDLAGA, da se leto 2023 razglasi za evropsko leto boja proti revščini otrok;
55. ZAGOTOVI, da bodo naložbe iz skladov EU konkretno prispevale k reševanju demografskih izzivov na nacionalni in regionalni ravni, pri čemer je treba upoštevati mobilnost znotraj EU, in sicer z opredelitvijo posebnih ukrepov za ublažitev najbolj perečih posledic demografskih trendov in vzpostavitev načinov za izmenjavo najboljših praks, da bi se zadevni deležniki lahko učili iz izkušenj drugih;

56. ZAGOTOVIJO, da se bodo v evropskem semestru ustrezno upoštevali demografski izzivi, zlasti kar zadeva njihov vpliv na gospodarstvo in sisteme socialne zaščite, ob upoštevanju posebnih okoliščin v posameznih državah članicah;

POZIVA Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito, naj:

57. SI PRIZADEVATA za razvoj in posodabljanje ustreznih sklopov demografskih kazalnikov, razčlenjenih po spolu in starosti, med tistimi, ki se trenutno uporabljajo, in RAZVIJETA nove sklope, kjer je to potrebno, v zvezi s trgom dela in socialno-ekonomsko kohezijo ter, kjer je primerno, v sodelovanju z drugimi ustreznimi pripravljalnimi telesi Sveta, ki so pristojna zlasti na področju ekonomije in financ;
58. SPODBUJATA izmenjavo najboljših praks med državami članicami pri spopadanju z demografskimi izzivi, in sicer z vidika trga dela in socialno-ekonomske kohezije;

POZIVA Komisijo in Odbor za socialno zaščito, naj:

59. IZVEDETA študijo o učinku demografskih trendov na ustreznost pokojnin in dolgoročne oskrbe.